

ת"פ 13978/03/21 - מדינת ישראל נגד בר שאוריקי חיים

בית משפט השלום באילת

ת"פ 13978-03-21 מדינת ישראל נ' שאוריקי חיים
ואח'

כבוד השופט גיל אדלמן	בפני
המאשימה	בעניין:
מדינת ישראל	
ע"י ב"כ עוה"ד שירלי הדר	
	נגד
בר שאוריקי חיים	הנאשם
ע"י ב"כ עוה"ד שושנה מונפרד	

גזר דין

המסגרת העובדתית

1. הנאשם, בר שאוריקי חיים (להלן: הנאשם) הורשע על פי הודאתו, בעובדות כתב אישום מתוקן המייחס לו עבירה של גניבת רכב לפי סעיף 413 (א) לחוק העונשין, תשל"ז 1977 (להלן: חוק העונשין).
2. על פי עובדות כתב האישום המתוקן, ביום 12.9.2020 בשעה 00:00 נפרץ מחסן השייך לדניאל דרנובסקי (להלן: המתלונן); לאחר הפריצה, התקשר הנאשם אל אחד, יצחק דהן (להלן: דהן), ואמר לו להגיע למקום. בהמשך, הגיע דהן למקום, עם משאית שנמצאה ברשותו, ואז העמיס הנאשם אופנוע של המתלונן (מסוג ימהה שנת 2019, בשוויי של כ-40,000 ₪), שאוחסן בתוך המחסן, אל המשאית. דהן קשר את האופנוע בתא המטען של המשאית, ונסע מהמקום. בהמשך, כך כתב האישום, לאחר כשעה ומחצה, שלח דהן תמונות של האופנוע הגנוב לאדם אחר.
3. בדיון שהתקיים ביום 7.6.2022 הציגו הצדדים הסדר טיעון, במסגרתו הודה הנאשם בעובדות כתב האישום המתוקן, והורשע בעבירה המפורטת לעיל; הנאשם הופנה, בהסכמת הצדדים, לקבלת תסקיר שירות המבחן לעניין העונש. ההגנה ביקשה כי שירות המבחן יבחן אף את שאלת ביטול הרשעתו של הנאשם בדיון.
4. שירות המבחן הגיש תסקירים בעניינו של הנאשם, בימים 12.1.2023 ו-28.5.2023. שירות המבחן עמד על נסיבותיו האישיות של הנאשם, אב לילד קטין ותינוק, אשר ניהל אורך חיים התמכרותי, של צריכת סמים, מגיל צעיר. שירות המבחן סקר את ניסיונות הגמילה הרבים שערך הנאשם, גם ביוזמתו, שכללו שהייה ממושכת

עמוד 1

באשפוזית, בקהילה טיפולית, וטיפול אינטנסיבי בבית חוסן. עם זאת, הנאשם לא סיים את דרכו הטיפולית בהצלחה, שב לצרוך סמים, כך על פי שירות המבחן, ועל כן לא נתנה המלצה טיפולית בעניינו.

5. ביום 31.5.2023, לאחר קבלת התייחסות שירות המבחן כאמור, טענו הצדדים לעונש. מטעם ההגנה, העידו אמו של הנאשם, וחברו. כך העידה איילת שאוריקי, אמו של הנאשם, בין היתר:

"היום הוא נקי, הוא אבא לשני ילדים, אבא מאוד פעיל, הוא עשה שינוי. אני רוצה להעיד על אותה תקופה. לא לפני ולא אחרי אין עבירות. נכון שהוא עשה עבירה וצריך להיענש, אבל בר לפני ואחרי לא עושה עבירות, פשוט זה בגלל הסיטואציה של עבריינים שאיימו עליו, הוא עשה פשע כדי לשלם כסף מתוך פחד, הוא פחד, היה בחוסר אונים. באותה תקופה גם היינו עם בעלי בבית החולים, הוא היה בקומה לאחר טיפולים ולא הייתי נוכחת בבית, נוסעת לירושלים, זה גם היה קשה לבר. בר מאוד רוצה להצליח, קשה לו, בעיית ההתמכרות היא מחלה ועל ההווה הוא נורמטיבי."

6. חברו של הנאשם, יובל הרטוב, העיד:

"אני מכור נקי. הלכתי לגמילה, כשיצאתי ממנה באתי לאילת והלכתי לאן-איי, בהתחלה שבאתי ראיתי אנשים בני 40-50, אמרתי לעצמי יש לי זמן, כשאגיע לגיל שלהם אולי אתנקה, לא לקחתי את זה ברצינות. ראיתי בחור פחות או יותר בגילי שיכולתי להתחבר אליו, שאולי יעזור לי, הבחור הזה הוא בר. רציתי לוותר והוא היה מתקשר אליי, תומך בי, רציתי גם לחזור להשתמש בסמים והוא עזר לי לא לחזור למקום הזה, אני מאמין שאם לא הוא יש מצב שהייתי בא לא כעד אלא כנאשם. נוער, צעירים, יכולים לקחת ממנו דוגמא."

7. לאחר שמיעת עדויות ההגנה לעונש, טענה התביעה. התביעה ביקשה לקבוע כי מתחם העונש ההולם נע בין 10 ל-20 חודשי מאסר, וביקשה למקם את עונשו של הנאשם ברף "בינוני נמוך" של המתחם, כך שיושתו עליו 12 חודשי מאסר בפועל, מאסרים מותנים מרתיעים, תשלום פיצוי למתלונן, והתחייבות להימנע מעבירה.

התביעה עמדה על הערכים המוגנים שנפגעו כתוצאה ממעשיו של הנאשם, והם ההגנה על בטחונו, שלומו ורכושו של הציבור. התובעת טענה כי עבירה של גניבת רכב פוגעת בנפגע העבירה לא רק במובן הכלכלי, אלא גם בתחושת בטחונו האישי. לשיטת התביעה, עבירות של גניבות הרכב הפכו למכת מדינה, ויש ליתן להן מענה עונשי הולם, לחומרא.

אשר לנסיבות ביצוע העבירה טענה התביעה כי הנאשם ביצע יחד עם אחר, ותוך תכנון מקדים.

התובעת התייחסה לתסקירי שירות המבחן, מהם עלה כי הנאשם היה מכור לסמים במשך תקופה ארוכה (מנוער) וערך ניסיונות עצמאיים להיגמל מהשימוש בהם (שכללו גם שהייה באשפוזיות, קהילה טיפולית במשך מספר חודשים,

ועוד). בניגוד להגנה (להלן), התביעה לא התרשמה כי הנאשם הגיע להישגים ביחס לגמילה מסמים, וביקשה לאמץ את התרשמות שירות המבחן שלפיה המוטיבציה הטיפולית שהביע "לא היתה מונעת מצורך אמיתי לערוך שינוי בחייו".

8. ההגנה ביקשה לקבוע כי תחתית מתחם העונש ההולם היא מספר נמוך של חודשי מאסר שניתן לרצותם בדרך של עבודות שירות, וביקשה לחרוג לקולא מהמתחם שייקבע, כך שיושת על הנאשם עונש מאסר הצופה פני עתיד.

הסניגורית טענה כי העבירה בוצעה ללא תחכום, והאופנוע אכן נתפס על ידי המשטרה (אך לא הוחזר לבעליו מסיבות שלא היו קשורות בנאשם). באת כוחו של הנאשם קבלה על כך שדהן לא הועמד לדין בפרשה (לאחר שכתב האישום שהוגש נגדו בוטל), ולטעמה היה מדובר בהתנהלות שגילמה אכיפה בררנית.

הסניגורית עמדה בהרחבה על נסיבות חייו של הנאשם, כפי שעלו בתסקיר שירות המבחן, אשר מגיל צעיר חווה קשיים במשפחת מוצאו, התחיל להשתמש בסמים בגיל 14, וההתמכרות לוותה אותו לאורך כל חייו, בגינה התגרש מאשתו, היה בנתק מילדו הקטן (בן כשנתיים), צבר חובות כבדים, והגיע למצב קשה בו נאלץ לגנוב מאמו תכשיטים על מנת לממן עוד מנת סם. הסניגורית טענה כי גם ביצוע העבירה מושא כתב האישום נבעה מהתמכרותו של הנאשם לסמים, והחובות הכלכליים שהיה נתון בהם כתוצאה מכך; לדבריה: "חב חובות כבדים לגורמים עבריינים שדרשו ממנו לבצע את העבירה כדרך לתשלום החוב".

הסניגורית פרטה את הליכי הגמילה והשיקום בהם לקח הנאשם חלק - אשפוזית, הקהילה הטיפולית בית אור אביבה שם שהה 5 חודשים; אז נפטר אביו של הנאשם, ולאחר מכן הוא השתלב בטיפול בבית חוסן באילת, במשך כחצי שנה. הסניגורית הדגישה כי בדיקות השתן שמסר הנאשם בשירות המבחן היו נקיות. באת כוחו של הנאשם התייחסה לנפילת הנאשם חזרה לסם בתחילת שנת 2023, וטענה כי נפילה זו היא חלק בלתי נפרד מהליך גמילה, שמעצם טיבו כולל עליות, הצלחות, וגם נפילות. הסניגורית הוסיפה כי הנאשם נמצא בהליך שיקום, גם אם לא מושלם, במשך מעל שנה; לדבריה, היום הוא חי חיים נורמטיביים, והסדיר את חובותיו הכספיים.

9. הנאשם בדברו האחרון אמר:

"אני מביע חרטה על מעשיי, אני עומד פה מלא בבושה. זה לא אני, אני לא פושע ולא עבריון, לא עשיתי את זה לפני ולא אחרי. עשיתי את זה תחת השפעה סמים ואי שפיות ולחץ של גורמים עברייניים. אין לי שום קשר עם גורמים בשוק האפור, זאת הייתה אי הבנה עם שירות המבחן. היה רשום שחזרתי לצרוך באופן אינטנסיבי, זה גם לא נכון, הייתה לי מעידה של עישון קנאביס ולאחר שנה וחצי של ניקיון כל דבר ואז לקחתי את הרגליים שלי ועליתי לאשפוזית. חזרתי לאשתי, נולד לנו ילד נוסף, בן חודשיים, אני נלחם כדי לשקם את החיים שלי".

10. אכן, הערכים המוגנים בהם פגע הנאשם במעשיו הם שמירה על קניינו ותחושת בטחונו של הציבור.

11. הפסיקה עמדה על חומרת העבירה של גניבת רכב, ופגיעתה בציבור; ראו למשל את בש"פ 45/10 **מסארווה נ' מדינת ישראל** (8.1.2010):

"כשלעצמי, אני מתקשה לקבל את הטענה כי בכל מקרה של עבירת רכוש יחידה או עבירת רכוש לא מתוחכמת, לא קמה עילת מעצר. יש בגישה זו כדי לעודד בעקיפין ריבוי עבירות, שהרי כל שרשרת עבירות מתחילה בעבירה הראשונה, שמא יאמר העבריין לעצמו כי אין סיכון שייעצר ב'מכה' הראשונה. 'פתאום קם אדם בבוקר ומוצא...'
שמכוניתו חלפה עם הרוח, או במקרה הטוב, נפרצה ותכולתה נשדדה. חוזר אדם לביתו בסוף עמל יומו ומוצא כי מאן דהוא חדר לפרטיותו ונטל את רכושו ואת חפציו שאותם צבר בזיעת אפו ומיטב כספו. **מי ימוד את עוגמת הנפש, הרוגז וחסרון הכיס שנגרמו למי שנפגע מאותן עבירות רכוש, שדומה כי ליבנו גס בהן, והסטיסטיקה של העבירות הלא מפוענחות בתחום זה מדברת בעד עצמה. אין לראות בעבירות רכוש, כמו התפרצות לדירה או גניבת רכב, גזירת גורל שאין לה מענה בחוק ובפסיקה...**" [1].

12. במקרה דנא, מידת הפגיעה בערכים המוגנים היא בינונית; הנאשם, ביחד עם אחר, גנב באישון לילה אופנוע ממחסן לאחר שזה נפרץ, והעמיסו למשאית שהגיעה למקום על ידי האחר לצורך כך.

13. אין חולק כי האופנוע נתפס ואך בשל שיקולים מנהליים שאינם קשורים בשום פנים ואופן לנאשם, לא הושב לבעליו. משכך, יש להתחשב אף בנתון זה בקביעת מתחם הענישה ההולם.

14. מדיניות הענישה הנהוגה: הצדדים הגישו פסיקה לתמיכה בעמדתם העונשית. ראיתי להתייחס לחלקה, וכן לפסיקה נוספת, כמפורט להלן.

§ במסגרת רע"פ 2054/18 **רבאיעה נ' מדינת ישראל** (12.3.2018) דחה בית המשפט העליון בקשת רשות ערעור נגד פסק דינו של בית המשפט המחוזי, בגדרו נדחה ערעורו של המבקש נגד גזר הדין שניתן בעניינו. המבקש הורשע בכך שגנב קטנוע, יחד עם אחרים (קטינים), וניסה להימלט מהשוטרים בעת שנהג על הקטנוע הגנוב "בצורה פראית ומסוכנת כשהוא עובר שני רמזורים אדומים, נוסע בנתיב הרכבת הקלה וחוצה כבישים בצורה מסוכנת". המבקש הורשע בעבירות של גניבת רכב, הפרעה לשוטר בשעת מילוי תפקידו, נהיגה פוזת ברכב, ונהיגה ללא רישיון נהיגה בתוקף. בית המשפט קבע כי מתחם העונש ההולם נע בין 10 חודשי מאסר לבין 25 חודשי מאסר, והשית על הנאשם עונש בתחתית מתחם הענישה, בהתאם לנסיבותיו האישיות. בית המשפט המחוזי דחה את הערעור נגד גזר הדין, וקבע כי לא נמצאה עילה להתערב בו. בית המשפט העליון דחה, כאמור, את בקשת רשות ערעור נגד פסק דינו של בית המשפט המחוזי, וקבע כי העונש שהושת על המשיב לא

סוטה ממדיניות הענישה המקובל בעבירות בהן הורשע.

§ במסגרת רע"פ 1052/17 **ג'ברין נ' מדינת ישראל** (12.3.2017) דחה בית המשפט העליון בקשת רשות ערעור נגד פסק דינו של בית המשפט המחוזי אשר קיבל את ערעורה של המדינה, על קולת עונשו של המבקש. המבקש הורשע בעבירות של גניבת רכב, ונהיגה ללא רישיון נהיגה וללא ביטוח בכך שנטל מפתחות רכב מתיקו של המתלונן, נכנס לרכב, אסף אחר ונהג ברכב עד שנעצר על ידי שוטר. בית משפט השלום קבע כי מתחם הענישה נע בין מספר חודשי מאסר בפועל ועד 12 חודשי מאסר, והשית על המבקש 4 חודשי מאסר לריצוי בדרך של עבודות שירות. בית המשפט המחוזי קיבל את ערעור המדינה נגד גזר הדין, והחמיר את עונשו של המבקש ל- 8 חודשי מאסר בפועל. בית המשפט העליון דחה, כאמור, את בקשת רשות הערעור וקבע כי העונש שהושת על המבקש לא סוטה ממדיניות הענישה הנהוגה.

§ במסגרת עפ"ג (ב"ש) 1190-03-21 **אלבטיחאת נ' מדינת ישראל** (5.5.2021) דחה בית המשפט המחוזי את ערעור המערער נגד גזר הדין שניתן בעניינו. המערער הורשע בעבירות של קשירת קשר לביצוע פשע וגניבת רכב, בכך שגנב רכב יחד עם אחר. בית משפט השלום לא קבע מתחם ענישה, נוכח הסדר טיעון בין הצדדים, שכלל הסכמה עונשית לענישה מקסימאלית של 10 חודשי מאסר בפועל. בית המשפט השית על הנאשם את העונש המרבי שהתבקש במסגרת ההסדר. בית המשפט המחוזי דחה, כאמור, את הערעור, וקבע כי אין עילה להתערב בעונש שהושת עליו.

§ במסגרת עפ"ג (י-ם) 17725-07-16 **שוויקי ואח' נ' מדינת ישראל** (11.5.2017) דחה בית המשפט המחוזי ערעור המערערים נגד גזר הדין שניתן בעניינם. המערערים הורשעו בעבירות של גניבת רכב בכך שגנבו יחד קטנוע, העלו אותו לרכבם ומכרו אותו. בית משפט השלום קבע כי מתחם העונש ההולם נע בין 6 ועד 20 חודשי מאסר, והשית על הנאשמים עונשים בהתאם לנסיבותיהם האישיות, בתחתית מתחם הענישה. בית המשפט המחוזי דחה, כאמור, את ערעורם ביחס לגזר הדין.

§ במסגרת עפ"ג (ב"ש) 43434-01-15 **אבו עמאר נ' מדינת ישראל** (9.6.2015) דחה בית המשפט המחוזי את ערעור המערער נגד גזר הדין שניתן בעניינו. המערער הורשע בעבירות של גניבת רכב ונהיגה בו ללא רישיון וללא ביטוח, בכך שגנב רכב ונהג בו כאמור. בית משפט השלום קבע כי מתחם העונש ההולם נע בין 6 ועד 18 חודשי מאסר בפועל, והשית על המערער 9 חודשי מאסר. בית המשפט המחוזי דחה, כאמור, את הערעור, וקבע כי לא נמצאה טעות במתחם הענישה שנקבע, ואף לא במיקום עונשו של המערער.

§ במסגרת עפ"ג (י-ם) 57089-03-14 **מחפוז נ' מדינת ישראל** (2.7.2014) דחה בית המשפט המחוזי את ערעור המערער נגד גזר הדין שניתן בעניינו. המערער הורשע בעבירה של גניבת רכב בכך שהתפרץ לרכב, שבר את המתנע והחל בנסיעה. לאחר שזוהה על ידי מאבטחים, יצא מהרכב ונמלט עד שנתפס ונעצר. בית משפט השלום קבע כי מתחם העונש ההולם נע בין 9 חודשי מאסר ועד 24 חודשי מאסר, והשית על המערער עונש בתחתית מתחם הענישה. בית המשפט המחוזי דחה, כאמור, את הערעור, וקבע כי הן מתחם הענישה, והן העונש, הולמים את ביצוע העבירה ונסיבותיה.

15. בנוסף ראו את הסקירה המקיפה שערך בית משפט השלום בבאר שבע (כבוד השופט ברסלר גונן) אשר

לעבירת גניבת רכב יחידה, ללא עבירות נלוות, במסגרת ת"פ (ב"ש) 69298-11-18 **מדינת ישראל נ' אלקיעאן** (6.4.2020) בפסקה 17 (מסקנתו של בית המשפט שם היתה כי מתחמים אלה נקבעים בדרך כלל, בין 8-9 חודשי מאסר בתחתית המתחם, ועד 24 חודשי מאסר).

16. לאור האמור לעיל, נוכח הנסיבות הקשורות בביצוע העבירה, ומדיניות הענישה הנהוגה, אני קובע כי מתחם העונש ההולם נע בין 6 חודשי מאסר שניתן לרצותם בדרך של עבודות שירות, ועד 18 חודשי מאסר בפועל.

העונש המתאים לנאשם

17. הנאשם נעדר עבר פלילי, הודה במיוחס לו בכתב האישום, לקח אחריות והתנצל על מעשיו. נתונים אלה בלבד מלמדים כי מיקום עונשו צריך להיות בתחתית מתחם הענישה.

18. לא למותר לציין כי תסקיר שירות המבחן תאר באופן מעמיק ויסודי את קורותיו ונסיבות חייו הקשות של הנאשם, מהן עלה, בין היתר, שהתמכר לסמים מגיל צעיר (נוער), ונאבק בהתמכרות זולאורך חייו. שירות המבחן תאר כי הנאשם פנה, מספר פעמים, ביוזמתו, למסגרות טיפוליות שונות, וזאת על מנת להיגמל משימוש בסמים, ולהשיב את חייו למסלולם.

19. ניסיונותיו החוזרים ונשנים של הנאשם להיגמל מהתמכרותו לסמים, וזאת חרף קשייו ו"נפילותיו", מלמדים על המוטיבציה הגבוהה שיש לו לשיקום חייו. לטעמי, אדם אשר פונה לאשפוזיות, פעם אחר פעם, שוהה בקהילה טיפולית מזה 5 חודשים (לא מדובר בעניין של מה בכך), ומנסה לשתף פעולה עם גורמים טיפוליים נוספים, מיוזמתו, ניתן בהחלט להתרשם כי הוא מעוניין ושואף להיגמל מסמים, ולשקם את חייו.

20. הנאשם הוא גרוש, אב לשני ילדים קטנים, ילד בן 4, ותינוק שאך נולד. הנאשם מסר לשירות המבחן כי שיקום חייו כולל גם פן כלכלי, והוא נדרש להחזיר חובות כבדים, ולפרנס את משפחתו וילדיו. באת כוחו של הנאשם מסרה כי הנאשם אכן הצליח להסדיר את כל חובותיו.

21. עם זאת, לא ניתן לקבל את בקשת ההגנה ולהשית על הנאשם ענישה החורגת לקולא ממתחם הענישה. שירות המבחן כתב בתסקירו האחרון (מחודש מאי 2023) כי הנאשם ניתק עמו את הקשר מחודש ינואר עד חודש אפריל 2023, ושב להשתמש בסמים. מכאן למד שירות המבחן כי התוכנית הטיפולית היחידה שמתאימה לנאשם היא "מרכז יום", אשר משמעותה מפגשים קבוצתיים של חמישה ימים בשבוע, ופגישה פרטנית חד שבועית. שירות המבחן התרשם כי "... בהעדר יכולת ו/או רצון להשתלב בטיפול בתחום ההתמכרויות" (רק במסגרת שהוצעה לנאשם)- הסיכון הנשקף מפניו הוא גבוה. הנאשם לא שעה להצעת שירות המבחן להשתלב בתכנית שהוצעה לו".

הנה כי כן, נוכח העדר טיפול מתאים במסגרת קבועה (לא כל שכן - הנאשם לא רצה, משיקוליו שלו, להשתלב בתכנית שהוצעה לו על ידי שירות המבחן), ושימוש הנאשם בסמים בחודשים האחרונים, לא ניתן לחרוג ממתחם הענישה שקבעתי לקולא.

22. בנסיבות אלה, יתכן כי בפני הנאשם עוד דרך שיקומית ארוכה לעבור, אולם ניסיונות הגמילה בהם לקח חלק, ולא פעם אחת, הסדרת חובותיו הכספיים, הדאגה למשפחתו וילדיו הקטנים, הבעת החרטה על מעשיו, והעובדה שמאז ביצוע העבירה (בשנת 2020) לא נפתחו נגדו תיקים פליליים נוספים, מלמדים כי קיימת אצלו מוטיבציית שיקום כנה ואמיתית, והגם שאין די בה כדי להורות על חריגה ממתחם הענישה, אשר יש לקוות כי תישא פרי.

23. לאור האמור לעיל, אני משית על הנאשם את העונשים הבאים:

א. 6 חודשי מאסר שירוצו בדרך של עבודות שירות. המאסר ירוצה בדרך של עבודות שירות **בדואר דוורים אילת** בכתובת **שד' התמרים 19 אילת**. הנאשם יחל בעבודות השירות ביום 10.9.2023. הנאשם מוזהר כי אי עמידה בתנאי עבודות השירות או חריגה מהכללים, יש בהן כדי להביא להפסקת ריצוי עונשו בדרך זו ונשיאת יתרת העונש תחת מאסר בפועל.

ב. 4 חודשי מאסר ואולם הנאשם לא יישא בעונש זה אלא אם יעבור בתוך 3 שנים מהיום עבירה בה הורשע.

ג. הנאשם ישלם למתלונן, דניאל דרנובסקי, פיצוי על סך 1,500 ₪. הפיצוי ישולם תוך 90 יום מהיום.

מוצגים - יושבו לבעליהם או יושמדו/יחולטו בהתאם לשיקול דעת המאשימה.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בבאר שבע תוך 45 יום מהיום.

ניתן היום, כ"ד תמוז תשפ"ג, 13 יולי 2023, בנוכחות הצדדים.

[1] כל ההדגשות במסמך הן שלי, ג.א.